

Citaat uit congresstukken PVDA

bijlage: Financiële onderbouwing1

1. Context en uitgangspunten

De overheidsfinanciën dienen op orde te worden gebracht. Dit betekent dat er de komende jaren grote besparingen moeten worden gerealiseerd. Dat vergt wel behoedzaamheid. Immers, het economisch herstel is broos, de financiële markten zijn nog immer kwetsbaar en de werkloosheid wordt nog elke maand hoger. Het komt dus aan op een goede maatvoering teneinde dit broze herstel niet in de knop te breken.

Economisch gezien is het beter om structurele hervormingen met opbrengsten op de langere termijn te realiseren dan willekeurig te snijden in de uitgaven alleen maar om zoveel mogelijk opbrengsten op de korte termijn te realiseren. Dat zou ook voor de herstellende economische groei funest zijn. Deze benadering wordt dan ook zo veel mogelijk gevolgd maar is uiteraard begrensd door de minimumtekortreductie die uit het Groei en Stabiliteitspact volgt.

Meer specifiek ligt onze prioriteit bij het vinden van besparingsmogelijkheden bij het bestrijden van ondoelmatigheden en onrechtvaardigheden in de aanwending van belastinggeld. Dus bezuinigen we waar mogelijk op bijvoorbeeld bureaucratie, bestuurlijke drukte en ineffectieve subsidies; en corrigeren we fiscale systemen zodat door de sterkste schouders daadwerkelijk de zwaarste lasten gedragen worden.

Een ander uitgangspunt is dat we de productieve kracht van de Nederlandse economie niet willen aantasten, liefst nog willen versterken. Dus investeren we in onderwijs, verlagen we de kosten van arbeid en halen we de woningmarkt van het slot.

Uiteraard vinden wij het ook belangrijk participatie te stimuleren en armoede te bestrijden. Dat is goed voor de mensen die het aan gaat en uiteindelijk ook voor onze economie. Dus stimuleren we dat gezonde mensen langer doorwerken en besteden we extra aandacht aan schuldhulpverlening en (het bestrijden van) armoede onder kinderen.

Tenslotte is het soms niet anders mogelijk dan dat we ook ambities aanpassen. Om die reden pleiten we bijvoorbeeld voor een nieuwe visie op de krijgsmacht en pleiten we voor een lagere Europese begroting. Dat leidt ook tot besparingen.

Bij ongewijzigd beleid ontwikkelt het begrotingstekort zich als volgt:

	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Feitelijk EMU Saldo	-6.3%	-4.9%	-3.8%	-3.0%	-3.0%	-2.9%
Structureel EMU Saldo	-4.9%	-4.0%	-3.4%	-2.8%	-3.0%	-3.1%

Uit deze cijfers blijkt het volgende:

- Ook zonder aanvullend beleid voldoet Nederland aan de in Europa gemaakte afspraken om het structurele en feitelijke tekort in 2013 weer onder de -3% gebracht te hebben.
- Vanaf dat moment gelden de gewone normen van het Stabiliteits- en Groei Pact. Deze vragen een stelselmatige structurele verbetering van het saldo met tenminste 0.5% totdat het saldo de zogeheten middellange- termijn doelstelling heeft gehaald van om en nabij 0.
- Dit betekent dat het minimaal noodzakelijke saldo- verbeteringspad er als volgt uit ziet:

	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2019	Houdbaar
Structureel EMU Saldo	-4.9%	-4.0%	-3.4%	-2.8%	-2.3%	-1.8%	0%	+1.5% (29 mjd)

Er zal in de komende kabinetsperiode om tenminste aan de normen van het Stabiliteits- en Groei Pact te voldoen, dus minstens 1.3% extra (netto 8.5 miljard euro) bespaard moeten worden door te bezuinigen op de uitgaven of door de lasten te verhogen

2. Besparingen

Wij stellen het volgende voor, uitgaande van een totale opgave van 30 miljard euro (afgerond).

Uitgangspunt is daarbij dat het begrotingstekort in 8 jaar tot 0 wordt teruggebracht:

- In de komende kabinetsperiode 2011-20153 zullen wij 10 miljard besparingen realiseren

- In de komende kabinetsperiode 2011-2015 zullen wij voor nog eens 10 miljard besluiten nemen die op langere termijn 10 miljard opleveren (en het houdbaarheidstekort met een zelfde bedrag verminderen)
- In de volgende kabinetsperiode 2015-2019 zal nog eens 10 miljard moeten worden bespaard.

De besparingen zullen o.a. op de volgende terreinen plaatsvinden:

- Verhogen AOW-leeftijd: 4 miljard
- Aanpassing hypotheekrente-aftrek: 5-6 miljard
- Leenstelsel basisbeurs: 3/4 miljard
- Aanpassen ambitieniveau krijgsmacht: 1 miljard
- Nieuw toptarief: 1/4 miljard
- Bedrijfsvoering Rijksoverheid: 2 miljard
- Vermindering Bestuurlijke Druk: 1 1/2 miljard
- Vermindering subsidies: 3/4 miljard
- Decentralisatie uitvoering sociale zekerheid: 1 miljard
- Doelmatigheidswinsten zorgkosten: 2 miljard
- Vermindering afdracht EU: 1+ miljard

3. Belastingen

In zijn algemeenheid wordt ons stelsel van belastingen beter in lijn gebracht met twee leidende principes: 'de sterkste schouders moeten de zwaarste lasten dragen' en 'de vervuiler betaalt'. Fiscaal zal bij burgers vooral een schuif plaatsvinden waarbij vermogen en milieubelastend gedrag zwaarder belast worden en de opbrengsten daarvan gebruikt worden om de belastingdruk op arbeidsinkomen aan met name de onderkant te verlagen (tarieven omlaag en schijven verlengen). Ook zullen bestaande fiscale regelingen (zoals de hypotheekrente-aftrek) in lijn gebracht worden met het principe dat de sterkste schouders de zwaarste lasten moeten dragen. Bij bedrijven zal de lastenverzwaring vooral plaats vinden door milieubelastende activiteiten zwaarder te belasten en zal de opbrengst voor een groot deel worden ingezet door het aantrekkelijker te maken voor bedrijven om zich met eigen vermogen te financieren (met als consequentie dat het minder aantrekkelijk wordt voor bedrijven om zich met schulden te financieren). Ook wordt een bankbelasting geïntroduceerd.

4. Intensiveringen

Er wordt extra geld uitgetrokken voor met name onderwijs. Het totale bedrag zal in de orde van grootte van ruim 2 miljard liggen. Dit wordt o.a. besteed aan verbetering van de Voor en Vroegschoolse Educatie, de verdere verbetering van de positie van leraren, kwaliteitsverbetering van het onderwijs in het MBO, de introductie van meer differentiatie en maatwerk in het WO/HBO en het mogelijk maken van 'stapelen' en doorstromen richting het hoger onderwijs. De opbrengsten van de introductie van het leenstelsel zullen hier geheel voor worden aangewend. Daarnaast zal een deel gefinancierd worden uit herprioritering binnen het onderwijsbudget bijvoorbeeld door het bekostigingsmodel te vereenvoudigen en subsidies te verminderen. Tenslotte zal ook nieuw geld worden vrijgemaakt door elders op de rijksbegroting te bezuinigen. In die zin beogen we met maatregelen als in paragraaf 2 van deze bijlage beschreven, meer te besparen dan nodig voor de reductie van het begrotingstekort zodat er ook middelen overblijven voor intensiveringen in met name onderwijs. Ook voor de wijkenaanpak, loonkostensubsidies, schuldhulpverlening en bestrijding van armoede onder kinderen zal extra geld worden uitgetrokken.